

چشمه‌های رنگی

زهرة کریمی

تماشای چشمه‌های رنگی باداب سورت

یکی از زیباترین جاذبه‌های طبیعی مازندران «چشمه‌های رنگی باداب سورت» است که در جنوب شهر «ساری»، حد فاصل روستاهای «اروست» و «مال خواست» واقع شده‌اند. از شمال به ارتفاعات و تپه‌های پوشیده از جنگل‌هایی با درختان سوزنی‌برگ، از شرق به ارتفاعات پوشیده از درختچه‌ها و گیاهان بوته‌ای، و از غرب به روستای اروست می‌رسند.

از نظر معنای لغوی، باداب «آب گازدار» و سورت «شدت اثر» است. این چشمه‌ها دومین اثر طبیعی ملی ایران هستند که بعد از کوه دماوند به ثبت جهانی رسیده‌اند. چشمه‌های باداب سورت، بعد از «چشمه پاموک کاله» ترکیه، دومین چشمه آب شور در جهان هستند. باداب سورت‌ها مجموعه‌ای از چشمه‌های پلکانی با آب‌های رنگی گوناگون‌اند که از دل زمین با فاصله کمی از هم می‌جوشند. این چشمه‌ها در رنگ‌های سیاه، قرمز، زرد، نارنجی و سبزی دیده می‌شوند و البته نه تنها در رنگ، بلکه در مزه و طعم هم با یکدیگر متفاوت‌اند.

شاید با خود بگویید چطور این پلکان‌ها شکل می‌گیرند؟ خیلی ساده است: آب‌های معدنی راهی طولانی را طی می‌کنند و از اعماق سنگ‌های سخت راه خودشان را به روی زمین باز می‌کنند. باداب‌ها را به این طرف و آن طرف حرکت می‌دهد و در همین بین خورشید داغ، آب را تبخیر می‌کند و مواد معدنی مانند ردپایی از آب‌ها به جا می‌مانند. پلکانی بودن این چشمه‌ها که باعث زیبایی خاصی شده، به دلیل املاح موجود در آب و رسوبات متفاوت است. همین املاح موجود در آب چشمه باعث شده‌اند هر جا که گوگرد داخل آب باشد، رنگش زرد شود، مس رنگ آب را قرمز و آهن آن را سیاه کند. نمک و آهن نیز رنگ چشمه‌ها را به سفیدی می‌کشاند. سنگ‌های تراورتنی بستر این چشمه‌ها را تشکیل می‌دهند. تراورتن نوعی سنگ آهک از دسته سنگ‌های رسوبی است که از رسوبات چشمه‌های آب گرم به جای می‌ماند.

در قسمتی از باداب سورت که پرآب‌تر است، حوضچه‌ای با قطر حدود ۱۵ متر و عمق نسبتاً زیاد شکل گرفته است که آب خیلی شوری دارد و در اطراف آن رسوبات سیاه‌رنگی دیده می‌شود. می‌گویند آب این چشمه برای درمان دردهای کمر و پا، امراض پوستی و روماتیسمی و میگرن کارایی دارد. این دریاچه به دلیل دارا بودن املاح و مواد معدنی و نمک فراوان در زمستان یخ نمی‌زند و هیچ جانداري هم در آن زیست نمی‌کند.

نزدیک چشمه‌ها هرگز نباید روی سنگ‌ها راه بروید، چون به دلیل رفت‌وآمد زیاد سنگ‌ها فرسوده شده‌اند و ترمیم آن‌ها حداقل ۱۰۰ سال زمان نیاز دارد؛ چرا که هر سانتی‌متر از این چشمه‌ها ۳۰۰ سال طول می‌کشد تا دوباره رسوب کند. باید مراقب این پدیده طبیعی بی‌نظیر باشیم، زیرا باداب سورت یکی از نمونه‌های عالی در دنیاست.